

В Острозі споруджують Стіну пам'яті

Інна СОБКО

З ініціативи мецената, відбудовника Великої синагоги в Острозі **Григорія Аршинова** на Єврейському кладовищі споруджують п'ятиметрову Стіну пам'яті. Основою для меморіалу стали старі надгробні плити з цього ж кладовища.

Усі ці плити, коли кладовище у минулому столітті було зруйновано та перетворено на парк, були забрані з могил та використовувалися як будівельний матеріал, зокрема, і для потреб психіатричної лікарні та військових частин. Тож збирати надгробки довелося по усьому місті. Завдяки зусиллям Григорія Аршинова було знайдено близько 400 фрагментів мацев, більше 200 з них вже повернули на кладовище, зокрема один надгробок XVII ст. і п'ять XVIII ст. Для Стіни використали приблизно 80 фрагментів мацев, частину із них інстальювали.

«Наважився меморіалізувати фрагменти надгробків у вигляді символічних стін.» – написав минулого тижня Григорій Йосипович.

До слова, Єврейське кладовище має тривалу історію. Найстаріше поховання тут датують XV ст. У Державному історико-культурному заповіднику збережено фото початку XX ст. епітафії на пам'ятнику 1445 року. Також на

кладовищі спочиває Самуел Едельс (Махарша) – один з найбільших талмудистів свого часу, глава місцевої ешиви, до якого з'їжджалися учні з усіх куточків світу.

Знищення Єврейського цвинтаря як території релігійного поховання відбулося 1968 р. На місці ж території кладовища у 6 гектарів розбили парк «Ювілейний» на честь 50-річчя Жовтневої революції. Перед розпадом СРСР цвинтарю присвоїли статус пам'ятки садово-паркового мистецтва.

1992 році мер міста Микола Гришук прийняв непопулярне рішення про закриття парку розваг, демонтаж усіх гойдалок-каруселей і огорожі території. Переоблаштування території було зроблено за рахунок єврейської громади. Після тривалої бюрократичної тяганини у 2015 році. Єврейському цвинтарю було повернуто статус кладовища, а в 2017 р. забрано статус пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Григорій Йосипович звертається до острожан з проханням повідомити йому, якщо хтось знає про знаходження інших надгробних плит з Єврейського та Польського кладовища, аби повернути їх у святе місце. Телефонуйте за ном. **067-362-20-16.**